

WARE MUZIEKMAKERS

Nadat ik de Gustavson LS-One luidsprekers samen met de Gustavson W800-versterker voor het eerst hoorde in een kleine ruimte die werd georganiseerd door ontwerper Peter van Doornum tijdens de XFI show in Veldhoven, was ik verrast dat dit systeem zeer hoog scoorde in mijn top 5 van beste systemen van de hele show. Hoe is dit mogelijk, op een show met zoveel extreem dure systemen? Wel, op de een of andere manier maken de Gustavsons gewoon heerlijk muziek op een manier die ik in geen enkele andere kamer tegenkwam.

De LS-One is een 2-weg ontwerp met een 30cm bas-mid-driver en een 3,5cm compressie-driver voor mid-high beginnend bij 700Hz, maar met het crossover punt op 1000Hz. Het scheidingsfilter is een eenvoudig ontwerp dat bestaat uit slechts 4 componenten, zonder weerstanden in het signaalpad. 1000Hz is vrij laag en waarschijnlijk grotendeels verantwoordelijk voor het ontbreken van enigerlei vervelende faseproblemen in het zo belangrijke middengebiet. Het idee was om een luidspreker te maken met een zeer gelijkmatig frequentiebereik en dit is volgens mij duidelijk hoorbaar in het eindresultaat. De scheidingsfilter componenten zijn van Mundorf en er wordt ook gebruik gemaakt van NOS onderdelen, speciaal geselecteerd om hun geluid. Interne bekabeling is van AudioQuest en de kasten zijn door ambachtelijke meubelmakers gemaakt van HDF met echt houtfineer. Efficiëntie is 93dB en de luidsprekers zouden volgens opgaaf werken met elke versterker variërend van 5 - 1000 watt. Peter's referentie is de menselijke stem en echte akoestische instrumenten en de luidsprekers zijn afgestemd om deze geluiden zo overtuigend mogelijk te produceren. Dit is ook een aspect waarin hij mijns inziens volledig is geslaagd.

Accessoires

De luidsprekers werden geleverd met twee korte kabeltjes voor het aansluiten van de woofer-kast op de tweeter-module. Dit is een vrij speciale kabel van met touw omwikkelde geleiders. Peter had een reeks kegels en schoteltjes meegeleverd die vrij onder de luidsprekers kunnen worden geplaatst, maar in plaats van deze te gebruiken, koos ik ervoor om Finite Elemente Cerapucs te gebruiken, omdat deze zorgen voor steviger ondersteuning. De Cerapucs zorgden voor een mooie verbetering van bas articulatie en ik vermoed dat hetzelfde gebeurt bij toepassing van de standaard kegels.

Bryston 14B Cubed

Hoewel de luidsprekers met 93dB erg gevoelig zijn, kunnen ze volgens opgaaf ook zeer grote hoeveelheden stroom verwerken, dus vond ik het wel geestig om de dikke Bryston 14B Cubed (SST3) aan te sluiten. Het moge duidelijk zijn dat de luidsprekers slechts een fractie van de 600 watts van de Bryston nodig hebben, maar wis en waarachtig: het werkte uitstekend!

De Gustavsons klinken toonzuiver, soepel, warm, gefocussed en zeer ritmisch behendig en projecteren een zeer brede soundstage. De integratie tussen de 2 drivers is ook geweldig goed gelukt: er is absoluut geen crossover punt hoorbaar en het frequentieverloop lijkt ook zeer gelijkmatig. De luidsprekers hebben echt een ongehoord natuurlijk timbre. Het is gewoon fascinerend hoe mooi akoestisch gitaar- en pianogeluid wordt weergegeven en stemmen zijn ook behoorlijk indrukwekkend. Dit is trouwens ook een compliment voor de Bryston, hetgeen bewijst dat het merk echt grote stappen heeft gemaakt sinds hun PA-tijd.

NuPrime ST-10

Vanwege eerdere klasse D-ervaringen verwachtte ik een enigszins kaal geluid, maar de NuPrime ST-10 klinkt echt geweldig met de Gustavsons! In vergelijking met de dikke Bryston wordt het geluid intiemer, directer en preciezer, maar totaal niet technisch. En wat ik al helemaal niet verwachtte: de ongelooflijk levensechte klankkleur blijft over-eind. Even vreesde ik dat de hoge tonen misschien vierkant zouden worden omdat de Bryston zo lekker warm en soepel klinkt, maar zelfs op dit gebied presteert de NuPrime bewonderenswaardig. Qua bas zijn klasse D versterkers natuurlijk altijd heel goed en de NuPrime is hierop geen uitzondering, maar de versterker is ook erg dynamisch en heeft een ongelooflijk natuurlijke klankkleur en dat is zeker niet het geval voor alle klasse D versterkers. De Gustavsons

klinken met deze versterker cleaner en minder romig en rijk, maar ook puurder en impulsiever.

PrimaLuna DiaLogue Premium

Terwijl de Bryston en de NuPrime met hun verschillende karakters beide geweldig klonken met de Gustavsons, wist de PrimaLuna DiaLogue Premium buizenversterker de presentatie naar een nieuw niveau te tillen, of eigenlijk, in feite een combinatie te maken van de diverse aspecten die de voornoemde versterkers individueel zo goed doen. De PrimaLuna heeft veel van de warmte, rijkheid en body van de Bryston en een groot deel van de impulsiviteit, zuiverheid en levendige dynamiek van de NuPrime, en zorgt voor de beste match met deze luidsprekers tot nu toe. Natuurlijk heeft de bescheiden PrimaLuna van 36 watt niet de ultieme spierkracht van een transistorversterker, maar deze luidsprekers vereisen toch niet veel vermogen. Bovendien, hoewel minder geconcentreerd en precies qua afbeelding, projecteert de PrimaLuna versterker een nog groter geluidsbeeld buiten de luidsprekers en vult de kamer nu volledig. Uiteindelijk is het tussen deze versterkers vooral een kwestie van smaak en niet van compatibiliteit. De Gustavsons werken simpelweg uitstekend met alle versterkers.

Voorkeur voor akoestische muziek

Hoewel de luidsprekers ongelooflijk synergistisch klinken met de PrimaLuna en ik uren achtereen met veel plezier naar verschillende nummers heb geluisterd, bleven de Gustavsons

sterke muzikale voorkeuren hebben. Met sterk gecompri-meerde muziek waarbij primair de bas en het ritme worden gebruikt om de muzikale contrasten te leveren, komt de bedoelde energie niet helemaal uit de verf. Wanneer de luidsprekers in hun comfortzone zijn is hun bas echter heel bijzonder. Niet seismisch of vet, ook niet overdreven krachtig, maar met akoestische instrumenten is het precies goed. Het klinkt als echte bas, puur natuur. Er is iets bijzonders aan de Gustavson-aanpak waardoor je ontspant en gewoon naar de muziek luistert.

De Gustavson LS-One zijn opmerkelijke luidsprekers die in mijn set echt op een ongehoord niveau presteren, maar niet met alle soorten muziek. Zoals ik hierboven al zei, werken elektronische muziek en R&B niet erg goed, maar met jazz, blues, folk, vocal, latin en andere wereldmuziek, klonken deze luidsprekers gewoon beter dan al het andere dat ik heb gehoord in deze kamer, en dat is geen klein compliment! De luidsprekers klinken sowieso altijd snel en wendbaar, maar nooit dun. Ze hebben niet veel afbeelding in de diepte, maar compenseren dat met een extreem breed geluidsbeeld met geweldige focus. Ze zijn zeer dynamisch, maar op een heel natuurlijke manier, niet schreeuwerig of vierkant, noch op enigerlei wijze opdringerig. Het hoog is ook mooi open en luchtig en slechts zeer sporadisch en tikje hard, wanneer je heel luid speelt met minder dan ideaal materiaal.

Natuurlijke klankkleur

Ik haalde al aan hoe ongelooflijk natuurlijk deze luidsprekers klinken. Er is gewoon geen sprake van enige kunstmatigheid: alle muziek klinkt puur natuur. De kasten zijn slechts minimaal gedempt en resoneren, maar dit wordt duidelijk ondervangen door het gebruik van afzonderlijke kasten voor het LF- en HF-bereik. Het lijkt erop dat de resonantiefrequenties op een zodanige manier zijn gericht dat ze alleen onderin de bas zitten waar ze sympathieker zijn. Hoewel ik niks wil afdoen aan het belang of nut van een stijve en goed verstevigde kast, ligt er zeker ook een risico op de loer om hiermee overboord te gaan en tot een zeer gelijkmatig maar ook heel dood geluid te komen. Waar het uiteindelijk om gaat is dat er helemaal geen merkbare kleuring in het middengebied is. Dat is heel belangrijk, want het is precies dit aspect dat de beleving voor mij vaak verknalt, ongeacht hoe dynamisch de luidsprekers zijn, of hoe geweldig hun bas ook is. Uiteindelijk moet ik constateren dat je kunt horen dat er hier en daar wat oneffenheden zijn maar dat ik er overwegend niks om geef, omdat mijn voet voortdurend wiebelt en de muzikale en emotionele boodschap gewoon luid en duidelijk doorkomt.

Conclusie

De Gustavsons zijn weliswaar niet ideaal voor het weergeven van Dub-Techno of vette R&B maar jazz, blues, folk, latin en vocal is waar deze luidsprekers echt geweldig goed mee uit de voeten kunnen. Eigenlijk met vrijwel elke vorm van muziek gemaakt met echte akoestische instrumenten en echte stemmen zijn ze in staat tot een werkelijk magische

vertolking, soms zelfs grenzend aan het allerbeste dat ik heb gehoord!

Meer informatie op de website van de bouwer
www.gustavsonaudio.nl

